

1. ΝΑΤΟ : ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟ Η ΑΠΛΩΣ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΙΑ ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/06/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/06/2024

Σελίδα: 45

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΑΒΟΥΝΕΑΗ

ΝΑΤΟ: ανανεωμένο ή απλώς μια από τα ίδια;

Μέσα στις πυρετώδεις διαπραγματεύσεις για τη στελέχωση των μεγάλων αξιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες παρεμπιπτόντως έχουν πλήρη δημοκρατική νομιμοποίηση διά των εκλεγμένων εθνικών κυβερνήσεων και του εκλεγμένου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρά τα περί του αντιθέτου θρυλούμενα, φαίνεται να παράπεσε στην ειδησεογραφία η αναγγελία της εκλογής του ολλανδού πρωθυπουργού Μαρκ Ρούτε στη θέση του γενικού γραμματέα του ΝΑΤΟ. Θα αναλάβει την 1η Οκτωβρίου 2024, αντικαθιστώντας τον Νορβηγό Γιενς Στόλτενμπεργκ, που έμεινε επικεφαλής της Συμμαχίας για δέκα χρόνια από το 2014. Οι γκρίνιες της Ουγγαρίας και της Σλοβακίας παρακάμφθηκαν, εξαναγκάζοντας τον ρουμάνο πρόεδρο Κλάους Ιωχάνες να αποσύρει τη δική του υποψηφιότητα.

Ο νέος γενικός γραμματέας παραλαμβάνει έναν οργανισμό που κάποτε ο πρόεδρος Μακρόν χαρακτήρισε «εγκεφαλικά νεκρό» και βιώνει ήδη μια δεύτερη, ίσως και πιο ενισχυμένη νύχτη κάρη στην επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία, που έδωσε και πάλι ρόλο και σκοπό σε αυτή την αμυντική συμμαχία που, στο τέλος του Ψυχρού Πολέμου, είχε βρεθεί χωρίς εκθρό. Αντιμετωπίζοντας επί ευρωπαϊκού εδάφους ακριβώς το σενάριο για το οποίο είχε ιδρυθεί το μακρινό 1949, το ΝΑΤΟ εμφανίζεται ως δαση ασφάλειας τέτοιας ώστε να πείθει τη Φινλανδία και τη Σουηδία να εγκαταλείψουν τη μακρόχρονη ουδετερότητά τους για να αναζητήσουν προστασία. Παρά όμως την επιθετική επέκτασή της, η Συμμαχία αντιμετωπίζει σοβαρές πολιτικές προκλήσεις για το μέλλον.

Όλες και όλοι θυμόμαστε τις απαιτήσεις του προέδρου Τραμπ για αύξηση των αμυντικών δαπανών όλων των κρατών-μελών στο 2% του προϋπολογισμού τους, αφήνοντας να διαφανεί ότι οι ΗΠΑ θα έπαιαν να παρέχουν στην Ευρώπη τις εγγυήσεις ασφάλειας που θεωρούσαμε αυτονότες. Οι διπλώσεις του, αν επανεκλεγεί σε αυτή την αδιανόητη μέχρι πρότινος σύγκρουση δύο γηραιών κουρασμένων κυρίων σε μια χώρα που λάτρευε πάντοτε τη νεότητα, καθιστούν σαφές ότι οι Ευρωπαίοι θα πρέπει να επιμεληθούν επιγόντως τα του οίκου τους. Οι τρέχουσες συζητήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη μιας κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία θα περιλαμβάνει το πλήρες εύρος των σχετικών δραστηριοτήτων από τη βιομηχανική παραγωγή ως έναν αεροπορικό θόλο προστασίας, ανταποκρίνεται ακριβώς στην απαίτηση αυτή – με μια σοβαρή διαφορά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι κράτος και ενδεχομένως δεν θα γίνει ποτέ. Οι αποφάσεις επομένως λαμβάνονται με τον αργό, αγωνιώδη τρόπο ενός μακρόσυρτου χορού με ένα διστακτικό βήμα και κάμποσα στο πλάι. Αν πιστεύουμε ότι θα έχουμε κάποτε τον απόλυτο ευρωπαίο (ή ευρωπαϊό) αρχηγό, που ως σερίφης στην Αγρία Δύση θα καθαρίζει για εμάς, θα πρέπει να προσαρμοστούμε πάραυτα στην πραγματικότητα. Όπως κάναμε με όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποκτήσει τον αμυντικό της βραχίονα – αλλά θα το κάνει αργά και προσεκτικά, με όλες τις πιθανές και απίθανες προσαρμογές και υποχωρήσεις. Στο μεταξύ, θα πρέπει να στηρίζεται στα δικά της μέσα, τα οποία δεν περιλαμβάνουν πλέον την αποτελεσματική και ευέλικτη πολεμική μηχανή του Ηνωμένου Βασιλείου, που ένα ιστορικό ατύχημα ως αποτέλεσμα αφρόνων πολιτικών έφερε έξω από την ευρωπαϊκή οικογένεια. Από την άλλη μεριά, τα δικά της μέσα αφήνουν στην άκρη και άλλα μέλη του ΝΑΤΟ στη γετιονιά, που δεν έχουν τελικά αποδειχθεί τόσο σταθεροί εταίροι και εμποδίζουν όλα τα κράτη της Ένωσης να γίνουν και μέλη του ΝΑΤΟ. Κάτι χάνεις, κάτι κερδίζεις, πάντοτε.

Η Μαρία Ταβουνεάη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και γενική διευθύντρια του ΕΛΙΑΜΕΠ